

การศึกษาการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคม
อาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11
A Study of Guidelines the Learners Development to Prepare for the
ASEAN Community of School Administrators under Secondary
Educational Service Area Office 11

สุภัทรพงษ์ ไรยรวง*, ดร.โสภณ เพ็ชรพวง** และ ดร.สมคิด นาคขวัญ***

Supattarapong Royruang*, Dr.Sopon Pechrpuang** and Dr.Somkid Narkkhan***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 131 คน โดยใช้แบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ ได้แก่ สถิติทดสอบทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ด้านหลักสูตรอาเซียนศึกษาด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารจัดการ และด้านเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์ ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, คุณภาพผู้เรียน, ประชาคมอาเซียน

* นักศึกษาปริญญาโท คณะครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

e-mail: supatxx@hotmail.com

** ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

***กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

This research aims to study and compare the guidelines the learners development to prepare for the ASEAN community of school administrators under Secondary Educational Service Area Office 11. The data was collected from 131 School Administrators. A questionnaire with the reliability of 0.96 was used as the research instrument. The data was Analyzed by mean, standard deviation, T-test and one – way analysis of variance.

The results showed that the guidelines of learners development to prepare for the ASEAN community of school administrators under Secondary Educational al Service Area Office 11 was at high level including learning management, ASEAN curriculum HR Management, personal management and community relations to compare the guidelines the learners development to prepare for the ASEAN community of School Administrators by size of schools was difference at the significance different at 0.05 level.

Keywords: Guidelines Development, Learners' Quality, ASEAN community

บทนำ

การพัฒนาผู้เรียนเกิดจากการขับเคลื่อนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 – 2561) ให้ประสบผลสำเร็จโดยให้ทุกภาคส่วนร่วมกันดำเนินการ ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนด้านความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน โดยโรงเรียนต้องประกันได้ว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถ ทักษะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการได้ คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งการบริหารเป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้เกิดการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย แต่จะบริหารงานให้มีประสิทธิภาพนั้นผู้บริหารเป็นตัวจักรสำคัญที่สุด เพราะผู้บริหารเป็นผู้กำหนดทิศทางการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เป็นผู้ที่มีเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจนและมีความมุ่งมั่นที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นให้ได้ พุ่มพวงพลังและความคิดอย่างเต็มกำลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการสูง มีความคิดริเริ่ม มีวิสัยทัศน์ รอบรู้เป็นที่พึ่งทางวิชาการให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีความสามารถในการจัดการองค์กร บริหารจัดการให้มีครูสอนอย่างเพียงพอ มอบหมายงานให้บุคลากรได้เหมาะสมกับศักยภาพ สอดรับกับภาระและปริมาณงาน ใช้หลักการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมในการบริหาร ส่งเสริมให้มีการจัดหลักสูตรสถานศึกษาที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาคุณธรรม การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นผู้มีความสมบูรณ์รอบด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ในปัจจุบันสิ่งที่ท้าทายความสามารถของผู้บริหารอีกประการ

หนึ่ง คือ การทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงหน้าที่ที่รับผิดชอบ แม้งานสอนจะเป็นงานหลัก แต่งานในหน้าที่พิเศษที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนเป็นหน้าที่ที่ครูปฏิเสธไม่ได้ จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะทำให้ครูทุกคนรักในงานสอน มีการทำงานและเก็บงานอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดสารสนเทศที่มีความหมายและสามารถนำไปใช้ได้ตามความมุ่งหมายทันการ (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, 2 - 6)

การรวมกลุ่มเป็นประชาคมอาเซียนทำให้ “อาเซียน” มีสถานะเป็นนิติบุคคล เป็นองค์กรที่มีบทบาทในเวทีโลก โดยมีโครงสร้างการทำงานในรูปแบบคณะมนตรี (Councils) แบ่งเป็น 3 คณะ คือ ประชาคมความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมวัฒนธรรมอาเซียน หรือ ที่เรียกกันว่า 3 เสาหลักแห่งอาเซียน เป็นการเพิ่มบทบาทและหน้าที่ของประธานอาเซียน และเลขาธิการอาเซียนในการบริหารจัดการ โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย ในการบริหารจัดการประเทศสมาชิกร่วมกันใช้กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) หรือกฎบัตรสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ที่เป็นประเทศสมาชิกร่วมกันกำหนดขึ้น และลงนามประกาศสัตยาบันร่วมกัน เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน ค.ศ. 2008 และมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ 15 ธันวาคมในปีเดียวกันนั้นเอง ไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกอาเซียน มีส่วนในการจัดทำร่างหลายประเด็นซึ่งมีประโยชน์ต่อประชาคมอาเซียน เช่น การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน การจัดทำองค์กรสิทธิมนุษยชนอาเซียน การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนในการบังคับใช้ตามกฎบัตรอาเซียน การตั้งกลไกระงับข้อพิพาท หรือ

การไม่แทรกแซงกิจการระหว่างประเทศ การจัดสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเช่น กำหนดให้มีการประชุมผู้นำอาเซียน 2 ครั้งในรอบปี จัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือในประชาคมความมั่นคง สังคม เศรษฐกิจให้บรรลุผล (วิทย์บัณฑิตกุล, 2555, 49 - 50)

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552 - 2561) โดยมีวิสัยทัศน์ให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ภายในปี 2561 มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบใน 3 ประเด็นหลักคือ การพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งนี้ได้กำหนดกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้อย่างเป็นระบบไว้ 4 ประการ คือ การพัฒนาคุณภาพคนไทยยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ปี 2551 กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ใช้ในโรงเรียนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี การศึกษา 2553 เป็นต้นไป โดยมีมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร และพัฒนาได้อย่างเหมาะสมไปพร้อมกับเป้าหมายของอาเซียน (ASEAN) ภายใน ปี 2561 ทั้งนี้จากการติดตามผลการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบเป็นเวลา 1 ปี พบว่าการพัฒนาผู้

เรียนยังไม่สอดคล้องกับจุดหมายของหลักสูตร โดยเฉพาะการพัฒนาให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างหลากหลาย ทั้งในมิติของวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ซึ่งควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาตนเองสู่มาตรฐานการเรียนรู้ และมีความเหมาะสมกับศักยภาพที่แท้จริงของตน (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2553, 1)

กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่โดยตรงที่เกี่ยวข้องและมีบทบาทสำคัญในการให้ความรู้ที่จำเป็นในการขับเคลื่อนและเตรียมการเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนและทุกประเทศในชาติสมาชิกอาเซียน มีการเรียนรู้และเตรียมพร้อมสู่การเข้าเป็นประชาคมอาเซียนเป็นอย่างดี ในขณะที่ประเทศไทยมีความตระหนักรู้ในเรื่องอาเซียนที่ดีกว่าประเทศอื่น ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 8 คิดเป็นร้อยละ 67 จากสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการเพื่อสร้างความตระหนักและสร้างความพร้อมให้กับคนไทยเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีความร่วมมือกับกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ ในการจัดอบรมครูและนักเรียนทั่วประเทศ การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศอาเซียน และลงนามในบันทึกความเข้าใจร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ในการจัดอบรมและสัมมนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความพร้อมในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน กระทรวงศึกษาธิการ ต้องเร่งสร้างบุคลากรที่มีศักยภาพมารองรับการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีให้ประเทศไทยสามารถช่วงชิงความเป็นผู้นำในอาเซียน และมีความพร้อมในการรองรับการหลั่งไหลของตลาดทุนจากประเทศเศรษฐกิจต่างๆ “สถานศึกษาต้อง

มียุทธศาสตร์ในเชิงรุก มากกว่าเชิงรับ ต้องเร่งสร้างความรู้และทักษะให้นักเรียนโดยสร้างความมั่นใจให้นักเรียนกล้าเรียนรู้ กล้าแสดงออก โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ที่ต้องสร้างให้เด็กสื่อสารได้โดยไม่ต้องอาย อีกทั้งต้องใช้เทคโนโลยีให้เป็นประโยชน์นำมาสร้างเครือข่ายในการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน นอกจากนั้นต้องสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น โดยปลูกฝังให้เรียนรู้เพื่อเป็นผู้นำมากกว่าผู้ตาม และที่สำคัญต้องมีความเป็นพลเมืองดี เป็นคนมีเหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ควบคู่กับการมีคุณธรรม จริยธรรม” ให้ทันตามกำหนด มีการเตรียมความพร้อมด้านกรอบความคิด คือแผนการศึกษาแห่งชาติที่จะมุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกันและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา โดยให้มีการร่วมมือกัน 3 ด้านคือ ด้านพัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษา เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกันของประเทศในประชาคม (อณูญ เชื้อไทย, 2555, 86-87)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 รับผิดชอบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตจังหวัดชุมพร และสุราษฎร์ธานี มีสถานศึกษาในสังกัด จำนวน 66 โรงเรียน ประสบปัญหาด้านนักเรียนและครูมีความบกพร่องการใช้ภาษาอาเซียนหรือภาษาอังกฤษ ขาดการเรียนรู้วัฒนธรรมของประเทศต่างๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกันของประเทศในประชาคม ขาดการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนในสถานศึกษา

เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสเข้าถึงสื่อ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา หากบุคลากรไม่สามารถสื่อสารหรือเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ก็จะประสบปัญหาต่อไปในอนาคตในการศึกษาต่อของนักเรียน หรือการประกอบอาชีพ ดังนั้นสถานศึกษาจึงยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควรที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11, 2557, 5)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 อันจะเป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลง และสังคมพหุวัฒนธรรมเป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนาครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพมีการเรียนรู้อย่างมีเหตุผล สร้างองค์ความรู้ใหม่ได้ พร้อมนำเอาความรู้ที่ได้รับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวันทำให้นักเรียนอยู่กับสังคมได้อย่างมีความสุข และเป็นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพทางการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 11 ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 11 จำแนกตาม ประสบการณ์ใน
การปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถาน
ศึกษาที่สังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและข้อเสนอ
แนะการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

วิธีการดำเนินงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้
ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ปีการศึกษา
2557 จำนวน 198 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้
คือ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ปีการศึกษา
2557 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการประมาณ
ค่าขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ
เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan
1970 อ้างถึงใน พิสนุ พงศ์ศรี, 2552, 109) ได้
กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 131 คน กำหนดสัดส่วนตาม
ขนาดของสถานศึกษา แล้วสุ่มอย่างง่าย (Simple
Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม
ข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม
แนวของวัตถุประสงค์การวิจัยที่ตั้งไว้ แบ่งออกเป็น
3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ
ส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติ
ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียม
ความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหาร
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 11

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด
(Open – Ended Question) เพื่อให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้
บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 หาค่าร้อยละ (Percentage) ใช้
วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งเป็นข้อมูล
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม
เพศ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา
และขนาดของโรงเรียน

3.2 หาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean)
และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Devia-
tion) ใช้วิเคราะห์การปฏิบัติตามแนวทางการ
พัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่
ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

3.3 ทดสอบ ที (t - test) เพื่อเปรียบเทียบ
การปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพ
ผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำแนกตาม เพศ และวุฒิการศึกษา

3.4 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และขนาดของโรงเรียน และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของ Scheffe’

3.5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 วิเคราะห์โดยเรียงเนื้อหาด้วยการแจกแจงความถี่ของความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ และนำมาเรียงลำดับแล้วนำเสนอตามลำดับความถี่

ผลการวิจัย

1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงาน 21 ปี ขึ้นไป วุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี และสังกัดสถานศึกษาขนาดกลาง (500 - 999 คน)

2. การปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรอาเซียนศึกษา

ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารจัดการ และด้านเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์ ตามลำดับ สามารถสรุปเป็นรายด้านดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้กับครูชาวต่างชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ จัดให้ใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรม ICT ในการเรียนรู้ และมีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียนอย่างหลากหลายวิธีการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2.2 ด้านการบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ พัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน และมีการจัดตั้งเครือข่าย/สมาคม/ชมรมครู ประชาคมอาเซียนที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ โรงเรียนมีการวางแผนการพัฒนานักเรียนและผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ โรงเรียนมีการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเอื้อต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และโรงเรียนมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักเรียนและครูในประเทศประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2.4 ด้านหลักสูตรอาเซียนศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ มีการจัดรายวิชาพื้นฐานโดยการบูรณาการหรือสอดแทรก

แนวคิดการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การนำหลักสูตรอาเซียนศึกษาไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนและบริหารจัดการการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม และการนิเทศการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ตามลำดับ

2.5 ด้านเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ สร้างความเข้าใจอันดีต่อผู้เรียนกับชุมชนในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ประชาสัมพันธ์แนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนให้ชุมชนทราบ และชุมชนมีการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เสริมสร้างให้ท้องถิ่นเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด พบว่า

3.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ไม่แตกต่างกัน

3.2 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนา

คุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ไม่แตกต่างกัน

3.3 ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายคู่ พบว่า โดยภาพรวม ผู้บริหารที่มีขนาดของสถานศึกษาขนาดเล็ก กับขนาดกลางและขนาดใหญ่ถึงใหญ่พิเศษ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลวิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 พบว่า

4.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญคือควรมีครูที่สอนภาษาอาเซียนที่จำเป็นกับสภาพบริบทของชุมชน เช่น ภาษาพม่า เป็นต้น ควรเปิดสอนวิชาภาษาพม่าให้นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึง 6 และบูรณาการหลักสูตรอาเซียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.2 ด้านการบริหารบุคคล พบว่าผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญคือควรมีการอบรมให้ความรู้ของครูผู้สอนเกี่ยวกับอาเซียนให้มีความรู้ความเข้าใจไปในทิศทางเดียวกัน ส่งเสริมให้บุคลากรได้เรียนรู้ภาษาและการสื่อสารในภาษาที่จำเป็นที่จะต้องใช้ เช่น ภาษาอังกฤษ หรือภาษาพม่าเป็นต้น และโรงเรียนมีการจ้างครูไทยในอัตรา 15,000 บาทต่อเดือน แต่จ้างครูต่างชาติ 30,000 – 50,000 บาทต่อเดือน

4.3 ด้านการบริหารจัดการ พบว่าผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ ควรมีการประชุมสัมมนาผู้บริหาร ให้เข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนไปในทางเดียวกัน ควรมีการมอบหมายให้กับกลุ่มงานเกี่ยวกับอาเซียน และครูไทยต้องปฏิบัติงานในโรงเรียนทุกอย่าง แต่ครูต่างชาติมีหน้าที่แค่สอนอย่างเดียว

4.4 ด้านหลักสูตรอาเซียนศึกษา พบว่าผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญคือโรงเรียนทุกโรงควรจัดทำหลักสูตรอาเซียนร่วมกัน ควรมีหลักสูตรอาเซียนทุกระดับชั้นและโรงเรียนต้องปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และหลักสูตรที่มีในโรงเรียนยังไม่ชัดเจนคือทุกโรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีหลักสูตรไม่เหมือนกัน

4.5 ด้านเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์ พบว่าผู้บริหารได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่สำคัญคือควรมีการจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับอาเซียนในชุมชน เผยแพร่เอกสารให้ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ป้าย หรือไวนิล จัดกิจกรรมให้ความรู้ภาษาอาเซียนที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันให้กับชุมชนที่จะได้สัมผัสโดยตรง เช่น อาชีพ ข้าราชการ ค้าขาย โรงแรม เป็นต้น และควร

เน้นเอกลักษณ์แต่ที่เป็นอยู่คือต่างชุมชนก็ต่างทำขาดการรวมกลุ่ม

อภิปรายผล

1. การปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรอาเซียนศึกษา ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารจัดการ และด้านเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมที่จะเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งโรงเรียนทุกโรงได้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา จึงมีการสนับสนุนและการจัดสรรงบประมาณพัฒนาการศึกษาอย่างเต็มที่ โดยมีการประชุมผู้บริหารเพื่อกำหนดนโยบาย แนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน และมีการจัดสรรครูชาวต่างชาติให้โรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวนิตย์ ศรีวงษา (2556, 90 – 91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานปัญหาและข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6 ที่พบว่า สภาพในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของบุคลากรในโรงเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจากรวรรณี แพร่ศรีสกุล (2556, 135 – 136) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ ที่พบว่าสภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียนโรงเรียน

ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสามารถอภิปรายผลเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารมีการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องมาจัดเป็นกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ได้ฝึกหัด หรือได้กระทำ เช่น การจัดให้มีเทคโนโลยีในการเรียนรู้ เพื่อการเสริมให้เรียนรู้ในอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน (2553, 6) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร เป็นผลที่ได้จากประสบการณ์ โดยไม่ใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความรู้สึก และสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, 35) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นกลไกของการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของบุคคลที่หมายถึง การเปลี่ยนแปลงศักยภาพของพฤติกรรมอย่างถาวร โดยเป็นผลจากประสบการณ์ที่ได้รับสามารถเกิดขึ้นได้ทุกที่ ทุกเวลาซึ่งมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สังคม และสิ่งแวดล้อม

1.2 ด้านการบริหารบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากบุคคลเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูงสุดและมีประโยชน์อย่างมากในการขับเคลื่อนกิจกรรมต่างๆ ช่วยพัฒนาให้โรงเรียนเจริญเติบโต เพราะการบริหารบุคคลเป็นสื่อกลางในการประสานงาน แสวงหาวิธีการให้ได้บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเข้ามาทำงานในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดทำให้โรงเรียนมี

ความก้าวหน้าเจริญเติบโตและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเสนาะ ตีแยว (2549, 11) ที่กล่าวว่าการบริหารงานบุคคลเป็นการจัดระเบียบ และดูแลบุคคล เพื่อให้บุคคลใช้ประโยชน์และความรู้ ความสามารถของแต่ละบุคคลให้มากที่สุด อันเป็นผลทำให้องค์กรอยู่ในฐานะได้เปรียบทางด้านการแข่งขัน และได้รับผลงานมากที่สุด รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา ตั้งแต่ระดับสูงสุด และระดับต่ำสุดรวมตลอดถึงการดำเนินงานต่าง ๆ อันเกี่ยวข้องกับทุกคนในองค์กรนั้น และสอดคล้องกับแนวคิดของสมยศ นาวิการ (2547, 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของคนไว้ว่าเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าสูงสุดและมีประโยชน์มากที่สุด ทั้งนี้เพราะทรัพยากรอื่น ๆ แม้จะมีชีวิตก็หาไม่สตีปัญญาเท่าคนไม่ ส่วนทรัพยากรที่ปราศจากชีวิตนั้น หากคนไม่นำมาใช้ก็หาประโยชน์ไม่ได้ดังนั้นในการบริหารองค์การ เรื่องเกี่ยวกับตัวคนจึงเป็นเรื่องสำคัญและยุ่งยากที่สุด ทั้งนี้เพราะว่าตามหลักทั่วไปในการบริหารงานนั้น แม้จะมีงบประมาณให้อย่างเพียงพอ มีการจัดการและการบริหารที่ดี มีอุปกรณ์และวัสดุต่าง ๆ พร้อมมูลเพียงใด ถ้าผู้ปฏิบัติงานไม่ดี ไร้สมรรถภาพ ขาดความซื่อสัตย์ สุจริตและไม่ประพฤติอยู่ในวินัยที่ดีแล้ว ก็เป็นการยากที่การบริหารงานจะบรรลุผลดีสมดังความมุ่งหมาย แต่ถ้าหากได้คนดีมีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับงานที่ปฏิบัติ ปัญหาอื่น ๆ ก็จะลดน้อยลง

1.3 ด้านการบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการบริหารจัดการสถานศึกษา เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่ครู และบุคลากรหลายคนร่วมกันดำเนินการเพื่อพัฒนานักเรียน

และผู้เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้โรงเรียนได้พัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ดำรงอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2549, 18-19) ที่กล่าวถึง การบริหารจัดการว่า การบริหารจะใช้ในการบริหารระดับสูง โดยเน้นที่การกำหนดนโยบายที่สำคัญและการกำหนดแผนของผู้บริหารระดับสูงเป็นค่านิยมใช้ในการบริหารรัฐกิจหรือใช้ในหน่วยงานราชการและคำว่า ผู้บริหาร จะหมายถึง ผู้บริหารที่ทำงานอยู่ในองค์กรของรัฐหรือองค์กรที่ไม่มุ่งหวังกำไร หรือการบริหาร คือกลุ่มของกิจกรรม ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การสั่งการหรือการอำนวยการและการควบคุม ซึ่งจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทรัพยากรขององค์กร เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์และด้วยจุดมุ่งหมายสำคัญในการบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลครบถ้วน และสอดคล้องกับแนวคิดของฉันทิพร ชำนาญคู (2548, 16 - 17) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นการดำเนินการของกลุ่มบุคคลเพื่อบริการทางการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมให้เป็นคนดีของสังคมการบริหารจัดการของสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนและเป็นสถานศึกษาของรัฐต้องนำหลักการว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดีหรือที่เรียกว่า หลักธรรมาภิบาล มาบูรณาการในการบริหารจัดการศึกษาและการดำเนินงานในด้านต่างๆของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถานศึกษาในฐานะที่เป็นนิติบุคคล

1.4 ด้านหลักสูตรอาเซียนศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาหลักสูตรอาเซียนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ประเทศสมาชิกและความรู้พื้นฐาน โดยระบุ ความเป็นมา การก่อตั้งชื่อประเทศ ธงชาติ สัญลักษณ์อาเซียนที่ตั้งประเทศ ภาษา วัฒนธรรมและแหล่งเรียนรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับอาเซียน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ การจำแนก การหาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ การแก้ปัญหา การปฏิบัติ และกระบวนการกลุ่ม ส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และค่านิยม ความเป็นพลเมืองที่ดีในประชาคมอาเซียนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉันทิพร ชำนาญคู (2550, 4) ที่กล่าวว่า หลักสูตร คือการบูรณาการศิลปะการเรียนรู้ และมวลประสบการณ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกัน สามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวัง และมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้า โดยสามารถปรับปรุง และพัฒนาให้เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล สอดคล้องกับแนวคิดของ สุณีย์ ภูพันธ์ (2553, 7-9) ได้กล่าวถึงหลักสูตร ว่าเป็นกลุ่มรายวิชาที่จัดอย่างมีระบบหรือลำดับวิชาที่บังคับสำหรับการจัดการศึกษา และหรือแผนสำหรับจัดโอกาสการเรียนรู้หรือโปรแกรมประสบการณ์ การเรียนรู้ หรือกิจกรรมการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้ โครงการที่ประมวลความรู้ และมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้ผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และบรรลุเป้าหมายที่กำหนด การเลือกหรือการจัดเนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน และการประเมินผล ภายใต้คำแนะนำของผู้สอน

1.5 ด้านเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากเครือข่ายชุมชนเป็นรูปแบบของการประสานงานกลุ่มของคนหรือองค์กรที่สมัครใจแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูลระหว่างกันหรือทำกิจกรรมร่วมกัน ช่วยเหลือกัน โดยการติดต่ออาจทำได้ทั้งที่ผ่านศูนย์กลางแม่ข่ายหรือแกนนำ หรืออาจจะไม่มีแม่ข่ายหรือแกนนำแต่จะทำการติดต่อโดยตรงระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะมีการจัดรูปแบบหรือจัดระเบียบโครงสร้างที่คนหรือองค์กรสมาชิกยังคงมีความเป็นอิสระ โดยที่อาจมีรูปแบบการรวมตัวแบบหลวมๆ เฉพาะกิจตามความจำเป็น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของธนา ประมุขกุล (2547, 12) ได้กล่าวว่า เครือข่าย เป็นการเชื่อมโยงอย่างมีเป้าหมายการเชื่อมโยงนี้อาจเป็นการเชื่อมโยงระหว่างระบบที่ปฏิบัติการอยู่เข้าด้วยกัน เช่น การเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เข้าเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น หรืออาจเป็นการเชื่อมโยงระหว่าง บทบาทของบุคคล/องค์กรต่าง ๆ ภายใต้อัตลักษณ์ประสงคฺ์ของภาคีสมาชิก ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงลงไปในความเป็นบุคคล/องค์กรก็จะพบถึงความแตกต่างของระบบการทำงาน และตามบทบาทภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล/องค์กร การเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายจึงเท่ากับการเชื่อมโยงหลาย ๆ ระบบย่อยให้รวมกันขึ้นมาใหม่เป็นอีกหนึ่งระบบของหน่วยสมาชิกทุกหน่วยที่เข้ามารวมกัน และสอดคล้องกับแนวคิดของ เบดาเรโคโค (Badaracco. 1998, 193 - 184) ที่เสนอจุดเริ่มต้นในการที่จะเข้าใจการบริหารจัดการเครือข่ายก็คือ การตรวจสอบปัจจัยที่สนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อการเกิดประสิทธิผลของเครือข่าย เช่น การสื่อสารข้อมูล และการสร้างความรู้ในการทำงานภายในองค์กร ปัจจัยเหล่านี้มีความสำคัญหรือมีน้ำหนัก ไม่เท่ากัน

ในแต่ละสถานการณ์ ขึ้นอยู่กับ ปัจจัยหลายอย่าง เช่น ความชัดเจนในเป้าหมายของเครือข่าย แรงจูงใจที่จะสร้างและแบ่งปันความรู้ในการทำงาน การมีทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเพียงพอ รวมถึงการมีทรัพยากรที่มีคุณภาพด้วย การมีผู้นำที่ให้ความสำคัญ ต่อความสำเร็จของเครือข่าย การทำงานเป็นทีมและการมีความผูกพันต่อความสำเร็จของเครือข่าย ในทุกระดับขององค์กรที่เป็นเครือข่าย การสนับสนุนระหว่างกัน รวมทั้งความพร้อมที่ล้มเหลวหรือประสบความสำเร็จร่วมกัน และความไว้วางใจกัน

2. การเปรียบเทียบการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา และขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด

2.1 ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสามารถทำหน้าที่ในการปฏิบัติงานเหมือนกันทั้งที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารเพราะมีการปฏิบัติงานด้วยความสามัคคีอาศัยซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน. (2553, 6) สรุปว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากพฤติกรรมเดิมไปเป็นพฤติกรรมใหม่ที่ค่อนข้างถาวร เป็นผลที่ได้จากประสบการณ์

โดยไม่ใช่ผลจากการตอบสนองตามธรรมชาติที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญ เป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้ ความรู้สึก

2.2 ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารส่วนใหญ่มีภาวะการณ์เป็นผู้นำที่สูงและจบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีจึงส่งผลให้มีทักษะในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะทักษะในการสร้างขวัญกำลังใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วิจารณ์ พานิช (2548, 21) กล่าวว่า คุณภาพของการศึกษาอยู่ที่การพัฒนากระบวนการไม่ควรยึดกับระบบเดิมตลอดเวลา ควรมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เกณฑ์ควรมีความยืดหยุ่นไปตามลักษณะของแต่ละสถานศึกษา นอกจากนี้การกระจายความรู้ถือเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพได้ประการหนึ่ง

2.3 ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างกันมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ทั้งโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก แตกต่างกับขนาดกลาง และขนาดใหญ่ถึงใหญ่พิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้บริหารของโรงเรียนทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ถึงใหญ่พิเศษในปัจจุบันเล็ง

เห็นความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นเพราะวิทยาการต่างๆ ในโลกก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และมีความกล้าที่จะเปลี่ยนแปลงทำให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เรืองรอง สุศิลา (2552, 122) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ที่พบว่าข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

1.1 สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ควรสนับสนุนในการสร้างยุทธศาสตร์ให้กับบุคลากรขององค์กร ตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 สำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ควรให้ความสำคัญต่อการคัดเลือกกำลังพลเพื่อบรรจุในระดับผู้บริหารของโรงเรียน ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ประสบการณ์ สามารถบริหารจัดการงานด้านการศึกษาได้อย่างต่อเนื่องและเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์รอบด้านโดยเฉพาะ

ด้านการศึกษารู้วิธีการเป็นอย่างดีเพื่อจะได้สร้างมาตรฐานการศึกษาได้อย่างมีหลักเกณฑ์

2. ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติสำหรับสถานศึกษา

2.1 จากผลการศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศสมาชิกในอาเซียนอย่างหลากหลายวิธีการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญและสนับสนุนเรื่องงบประมาณพัฒนาด้านการศึกษา การจัดสรรทุนการศึกษาเพื่อการแลกเปลี่ยนนักเรียนในอาเซียนเพื่อการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การจัดตั้งเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ ศูนย์กลางรวบรวม จัดเก็บ และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศ ด้านการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองตลอดเวลา

2.2 จากผลการศึกษาด้านการบริหารบุคคล พบว่า มีการจัดตั้งเครือข่าย/สมาคม/ชมรมครู ประชาคมอาเซียนที่แสดงให้เห็นถึงความร่วมมือในการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมในด้านกรอบความคิด คือ แผนการศึกษาของโรงเรียน ที่จะมุ่งสร้างความตระหนักรู้ของคนไทยในการจัดการศึกษาเพื่อสร้างคนไทยให้เป็นคนของประชาคมอาเซียน พัฒนาสมรรถนะให้พร้อมจะอยู่ร่วมกันและส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการศึกษา โดยให้มีการร่วมมือกัน 3 ด้านคือ พัฒนาคุณภาพการศึกษา การขยายโอกาสทางการศึกษา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริการและจัดการศึกษา

2.3 จากผลการศึกษาด้านการบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนมีการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักเรียนและครูในประเทศประชาคมอาเซียน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรให้การสนับสนุนการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนด้วยการศึกษา ด้วยการสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับเพื่อนบ้านในกลุ่มประเทศอาเซียน ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ หลักสิทธิมนุษยชน การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาการติดต่อสื่อสารระหว่างกันในประเทศอาเซียน มีการเพิ่มครูที่จบการศึกษาด้านภาษาอังกฤษเข้าไปในทุกระดับชั้นการศึกษา เพื่อให้นักเรียนสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างสร้างสรรค์ นอกจากนี้ยังมีการร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับอาสาสมัครเข้ามาสอนภาษาต่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมของประเทศต่าง ๆ เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความเข้าใจกันของประเทศในประชาคม

2.4 จากผลการศึกษาด้านหลักสูตรอาเซียนศึกษา พบว่า การนิเทศการใช้หลักสูตรอาเซียนศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด พบว่า ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการนิเทศการใช้หลักสูตร โดยคัดเลือกบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในการนิเทศในด้านการศึกษา ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการศึกษาหาความรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาเพื่อพัฒนาวิสัยทัศน์และแนวคิดมุมมองให้กว้างไกลทันโลกที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อันจะนำมาซึ่งการถ่ายทอดสู่ผู้เรียนได้มีการวิวัฒนาการได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

2.5 จากผลการศึกษาด้านเครือข่ายชุมชนสัมพันธ์ พบว่า ชุมชนมีการพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารในการเข้า

สู่ประชาคมอาเซียน เสริมสร้างให้ท้องถิ่นเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารควรส่งเสริมให้ชุมชนจัดแหล่งเรียนรู้โดยนำเทคโนโลยีเข้ามาเพื่อจัดระบบการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการจัดประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ร่วมกันแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในทุก ๆ ด้าน

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรศึกษาถึงสถานการณ์และภาพรวมของประชาคมอาเซียน ภาพอนาคตของประชาคมอาเซียนและผลกระทบของประชาคมอาเซียนต่อการศึกษา เพื่อการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11

3.2 ควรพัฒนาคุณลักษณะที่เหมาะสมของความเป็นผู้บริหาร ครู ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในการเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

3.3 ควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถด้านทักษะและวิธีสอนสำหรับครูของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในการเตรียมความพร้อมสู่ความเป็นประชาคมอาเซียน

เอกสารอ้างอิง

- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : เอดิสันเพรสโปรดักส์.
- ฉันทา ธาตุทอง. (2550). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- จารุวรรณิ แพร์ศรีสกุล. (2556). **สภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ฉรินทร์ ชำนาญดู. (2548). **การบริหารการควบคุมภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธนา ประมุขกุล. (2547). **เครือข่าย**. ค้นเมื่อ 2557, เมษายน 17 จาก <http://www.anamai.moph.go.th/advisor/243/24313.html>.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน. (2553). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ.
- พิสนุ พองศรี. (2552). **วิจัยทางการศึกษา** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : พอเพอร์ดีจำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2553). **แนวทางการนำจุดเน้นการพัฒนาผู้เรียนสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- เรืองรอง สุศิลา. (2552). **การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่ได้รับการประเมินภายนอกสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 2**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- วิจารณ์ พานิช. (2548). **การจัดการความรู้ : ฉบับนักปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (2555). **รู้จักประชาคมอาเซียน**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สถาพรบุ๊คส์.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2549). **การวิจัยการตลาด**. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร จำกัด.
- เสาวนิตย์ ศรีวงษา. (2556). **การดำเนินงานปัญหาและข้อเสนอแนะในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 6**. การศึกษาค้นคว้าอิสระ หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสนาะ ดิยาว. (2549). **หลักการบริหาร** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สมยศ นาวิการ. (2547). **ทฤษฎีองค์การ**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.
- สุนัย ภูพันธ์. (2553). **แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร** (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่ : The Knowledge Center.
- อณฺฏณ เชื้อไทย. (2555). **AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. กรุงเทพฯ : แสงดาว.
- Badaracco, J L., Jr. (1998, March-April). The discipline of building character. **Harvard Business Review**, 2 114-124.